

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 10. maijā
(OR. en)

8887/22

**Starpiestāžu lieta:
2022/0139 (NLE)**

**AVIATION 83
RELEX 614
ASIE 22**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2022. gada 6. maijs

Saņēmējs: Padomes Ģenerālsekretariāts

K-jas dok. Nr.: COM(2022) 194 final

Temats: Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS par Visaptveroša gaisa transporta nolīguma parakstīšanu Savienības vārdā starp Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas dalībvalstīm un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 194 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 194 *final*

Briselē, 6.5.2022.
COM(2022) 194 final

2022/0139 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par Visaptveroša gaisa transporta nolīguma parakstīšanu Savienības vārdā starp Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas dalībvalstīm un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Komisija ir apspriedusi Visaptverošu gaisa transporta nolīgumu starp Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas dalībvalstīm un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm (*EU-ASEAN CATA*) atbilstoši pilnvarojumam saskaņā ar Padomes 2016. gada 7. jūnija un 2020. gada 26. maija lēmumu.

Gaisa pārvadājumu pakalpojumi starp Savienību un *ASEAN* dalībvalstīm šobrīd tiek sniegti uz divpusēju nolīgumu pamata, kas noslēgti starp dalībvalstīm un *ASEAN* dalībvalstīm individuāli.

Savā “*Aviācijas stratēģijā Eiropai*”¹ Komisija uzsvēra, ka, “pieņemot mērķtiecīgu ārējo aviācijas politiku sarunu ceļā par visaptverošiem aviācijas nolīgumiem ar skaidru koncentrēšanos uz izaugsmes tirgiem, ES var veicināt labāku piekļuvi tirgum un ieguldījumu iespējas Eiropas aviācijai nozīmīgos ārvalstu tirgos, palielināt Eiropas starptautisko savienojamību un nodrošināt godīgus un pārredzamus tirgus apstākļus ES aviokompānijām”. Lai izmantotu šīs priekšrocības, Komisija ieteica Padomei atļaut sākt sarunas par visaptverošiem ES līmeņa gaisa transporta nolīgumiem ar vairākām valstīm un reģioniem, tai skaitā *ASEAN*. Nolīgumam, konkrēti, ir šādi mērķi:

- nodrošināt ekonomikas dalībniekiem godīgu konkurenci, nediskrimināciju, pārredzamību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus;
- pakāpeniski atvērt tirgu gan maršrutu, gan pārvadāšanas apjoma pieejamības ziņā;
- uzlabot savienojamību, dodot labumu patērētājiem un ekonomikai.

Sarunu dalībnieki panāca vienošanos par *EU-ASEAN CATA* teksta projektu 2021. gada 2. jūnijā. Nolīgums stāsies spēkā, kad visas *ASEAN* dalībvalstis, ES dalībvalstis un Savienība būs pabeigušas attiecīgos ratifikācijas vai apstiprināšanas procesus. Tomēr tas var stāties spēkā arī Savienībā un tās dalībvalstīs un visās *ASEAN* dalībvalstīs, izņemot Malaiziju, jo Malaizija ir vienīgā *ASEAN* dalībvalsts, kas to nav ratificējusi. Tiklīdz Malaizija to ratificēs, nolīgums stātos spēkā arī attiecībā uz šo valsti.

• Saskaņība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētās rīcībpolitikas jomā

Kā minēts iepriekš, nolīgums tika apspriests, pamatojoties uz Padomes pilnvarojumu sākt sarunas pēc ieteikuma, ko Komisija iesniedza kā turpinājumu tās 2015. gada “*Aviācijas stratēģijai Eiropai*”.

Komisija Paziņojumā “Ilgspējīgas un viedas mobilitātes stratēģija — Eiropas transporta virzība uz nākotni” ((COM(2020) 789 final) aicina izveidot Savienību par pasaules savienojamības centru. Paziņojumā paskaidrots, ka, lai sasniegtu šo mērķi, “ir būtiski nodrošināt netraucētu starptautisko konkurenci, savstarpību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus”. Turklāt paziņojumā teikts, ka “Komisija arī turpinās sekmēt Eiropas tehnisko, sociālo, vides un konkurences standartu izmantošanu (..) attiecībās ar atsevišķām trešām valstīm saistībā ar visiem transporta veidiem” un “turpinās padziļināt attiecības transporta

¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “*Aviācijas stratēģija Eiropai*”, COM(2015) 598 final, 7.12.2015.

jomā, tostarp ar svarīgiem stratēģiskajiem partneriem (..), kā arī attīstīs sakarus ar jauniem starptautiskiem partneriem, piemēram, strauji augošām un jaunietekmes ekonomikām”.

ASEAN dalībvalstis ir viena no visstraujāk augošajām ekonomikām pasaulē, un tās kopā pārstāv tirgu ar vairāk nekā 650 miljoniem cilvēku. 2019. gadā *ASEAN* bija 11,2 miljoni pasažieru, un asociācija kopumā bija trīspadsmitais lielākais Savienības aviācijas partneris, kam ir liels potenciāls tālākai izaugsmei. Pašreizējie divpusējie aviācijas nolīgumi starp dalībvalstīm un atsevišķām *ASEAN* dalībvalstīm paredz zināmu savstarpēju piekļuvi tirgum, bet šajā ziņā joprojām nav vienlīdzības attiecībā uz dažādu valstu pāriem. Turklāt šajos nolīgumos nav attiecīgu noteikumu par būtiskiem elementiem, kas ļautu izvairīties no liberalizēta tirgus ļaunprātīgas izmantošanas, piemēram, par godīgu konkurenci, pārredzamību un sociāliem jautājumiem.

EU–ASEAN CATA īsteno Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģijas mērķi — izveidot Savienību par pasaules savienojamības centru.

Veicinot tiešos savienojumus starp ES un *ASEAN*, *EU–ASEAN CATA* palīdzēs samazināt atkarību no savienotajiem lidojumiem caur centriem trešās valstīs. Tas ne tikai dos labumu Savienības pārvadātājiem, bet arī samazinās atsevišķu ES un *ASEAN* reisu ietekmi uz vidi, sāsinot lidojumu maršrutus un samazinot pacelšanās un nosēšanās darbību skaitu, kas ir saskaņā ar Ilgtspējīgas un viedas mobilitātes stratēģijas mērķiem un Komisijas Paziņojumu “Eiropas zaļais kurss” (COM(2019) 640 final).

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Regula (ES) 2019/712 par konkurences aizsardzību gaisa transportā nodrošina, ka jebkuros uz tās pamata pieņemtajos pasākumos ir jāievēro starptautiskās saistības, tostarp tās, kas noteiktas šajā nolīgumā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 100. panta 2. punkts saistībā ar 218. panta 5. punktu.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Šā nolīguma noteikumi ir noteicošie attiecībā pret atbilstošajiem noteikumiem līdz šim spēkā esošajos nolīgumos, kas noslēgti starp dalībvalstīm un atsevišķām *ASEAN* dalībvalstīm. Nolīgums vienlaikus rada vienlīdzīgus un vienotus nosacījumus visu Savienības gaisa pārvadātāju piekļuvei tirgum un nosaka jaunus Savienības un *ASEAN* dalībvalstu regulatīvās sadarbības un konverģences pasākumus tādās jomās, kas ir būtiskas drošu un efektīvu gaisa pārvadājumu veikšanai. Šādus pasākumus var veikt tikai Savienības līmenī.

Priekšlikuma mērķi būs labāk sasniedzami ar Savienības rīcību turpmāk aprakstīto iemeslu dēļ.

Nolīguma nosacījumi tiks piemēroti 27 dalībvalstīm, tādējādi bez diskriminācijas piemērojot vienotus noteikumus un visiem Savienības gaisa pārvadātājiem gūstot labumu neatkarīgi no to valstspiederības. Tajā ir visaptveroši noteikumi par subsīdijām, pret konkurenci vērstām darbībām un pārredzamību un stingri mehānismi, ar kuriem panākt šo noteikumu izpildi, tādējādi sekmējot vienlīdzīgus konkurences apstākļus gaisa pārvadājumu pakalpojumiem

starp Savienību un *ASEAN* dalībvalstīm un starp Savienību un citiem galamērķiem, ko veic *ASEAN* dalībvalstis.

Nolīgums nodrošina to, ka visiem Savienības gaisa pārvadātājiem ir pieejamas komerciālas iespējas, piemēram, tādas, kas saistītas ar apkalpošanu uz zemes, kodu koplietošanu, intermodalitāti un iespēju brīvi noteikt cenas. Tajā ir arī noteikumi par sociālajiem jautājumiem, kas saskan ar tiem, kuri iekļauti Savienības starptautiskajos tirdzniecības nolīgumos un kuri paredz, ka Pusēm ir jāuzlabo sociālā un darbaspēka politika atbilstoši to starptautiskajām saistībām, jo īpaši Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) kontekstā. Visbeidzot, ar to izveido sistēmu sadarbībai starp Savienību un *ASEAN* dalībvalstīm, lai līdz minimumam samazinātu aviācijas ietekmi uz vidi un risinātu ar aviāciju saistītās siltumnīcefekta gāzu emisijas.

Gaisa pārvadātāji, ievērojot nolīguma vienoto tiesisko regulējumu, varēs brīvi veikt pasažieru un kravas pārvadājumus no jebkura punkta Savienībā uz *ASEAN* dalībvalstīm, kas šobrīd nav iespējams. Gaisa pārvadātāji varēs arī veikt kravu, pasažieru un kombinētos pārvadājumus uz punktiem, uz kuriem neattiecas biežuma ierobežojumi.

Tirgus pieejamības ierobežojumu atcelšana starp Savienību un *ASEAN* dalībvalstīm ne tikai piesaistīs jaunus tirgus dalībniekus un radīs jaunas iespējas veikt pārvadājumus uz maznoslogotām lidostām, bet arī veicinās Savienības gaisa pārvadātāju konsolidāciju.

- **Proporcionalitāte**

Neattiecas.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Starptautisks nolīgums.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Sarunās notika arī apspriešanās ar ieinteresētajām personām no visas aviācijas vērtības ķēdes un sociālajiem partneriem, jo īpaši arodbiedrībām. Apspriešanās gaitā paustie apsvērumi ir ņemti vērā.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Neattiecas.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Neattiecas.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Savienības budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Neattiecas.

- **Paskaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

1. pants pilnvaro parakstīt nolīgumu Savienības vārdā, ņemot vērā tā noslēgšanu.

2. pantā prasīts Padomes Ģenerālsekretariātam sagatavot Komisijas norādītai personai paredzētu vispusīgu pilnvarojumu parakstīt nolīgumu, ņemot vērā tā noslēgšanu.

Ar 3. pantu ir apstiprināti divi paziņojumi, kas Savienības vārdā jāsniedz saistībā ar nolīguma parakstīšanu, attiecībā uz nolīguma drīzu stāšanās spēkā un Pušu nodomu uzturēt ciešas diskusijas un koordināciju par reaģēšanu uz negaidītām krīzes situācijām, lai attiecīgi mazinātu jebkādu traucējošo ietekmi uz gaisa pārvadājumu pakalpojumiem.

4. pantā noteikta ierosinātā lēmuma stāšanās spēkā.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par Visaptveroša gaisa transporta nolīguma parakstīšanu Savienības vārdā starp Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas dalībvalstīm un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 100. panta 2. punktu saistībā ar 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) 2016. gada 7. jūnijā Padome atļāva sākt sarunas ar *ASEAN* dalībvalstīm par Visaptveroša gaisa transporta nolīguma parakstīšanu starp Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas dalībvalstīm un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm (turpmāk — nolīgums).
- (2) 2020. gada 26. maijā Padome par gadu pagarināja 2016. gada 7. jūnija pilnvarojumu.
- (3) Sarunas tika sekmīgi pabeigtas 2021. gada 2. jūnijā.
- (4) *ASEAN* dalībvalstis ir viena no visstraujāk augošajām ekonomikām pasaulē, un to gaisa pārvadājumu pakalpojumu tirgiem ir liels turpmākās izaugsmes potenciāls. Nolīguma mērķis ir nodrošināt godīgu konkurenci starp Savienību un *ASEAN* dalībvalstīm, veicināt pakāpenisku tirgus atvēršanu un palielināt piekļuvi maršrutiem un jaudu, tādējādi sniedzot labumu patērētājiem un ekonomikai.
- (5) Tādēļ nolīgums būtu jāparaksta Savienības vārdā, ņemot vērā, ka tas ir vēl noslēdzams.
- (6) Lai nolīgums sniegtu visas priekšrocības pēc iespējas ātrāk, pusēm tas būtu jānoslēdz ātri. Šajā saistībā ir paredzēts, ka Puses saistībā ar nolīguma parakstīšanu sniedz paziņojumu, ka tās veiks visus nepieciešamos pasākumus saskaņā ar valstu piemērojamiem normatīvajiem aktiem, lai nolīgums stātos spēkā pēc iespējas ātrāk. Paziņojums ir jāapstiprina Savienības vārdā.
- (7) Turklāt pasaules valstu nekoordinētai reakcijai uz Covid-19 pandēmiju bija īpaši traucējoša ietekme uz aviācijas nozari. Lai izvairītos no šādiem traucējumiem turpmāku krīžu gadījumā, ir vajadzīga labāka koordinācija starp Savienību un galvenajiem starptautiskajiem partneriem. Ņemot to vērā, ir paredzēts, ka nolīguma parakstīšanas laikā Puses nāk klajā ar paziņojumu, kurā pauž nodomu uzturēt ciešas diskusijas un koordināciju nolīgumā paredzētās Apvienotās komitejas ietvaros par atbildēm uz negaidītām krīzes situācijām, piemēram, Covid-19 pandēmiju, lai pēc iespējas mazinātu jebkādu traucējošo ietekmi uz gaisa pārvadājumu pakalpojumiem. Paziņojums ir jāapstiprina Savienības vārdā,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Savienības vārdā tiek apstiprināta Visaptveroša gaisa transporta nolīguma starp Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas dalībvalstīm un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm parakstīšana, ņemot vērā minētā nolīguma noslēgšanu.

Nolīguma teksts ir pievienots šim lēmumam kā I pielikums.

2. pants

Padomes Ģenerālsekretariāts sagatavo pilnvaru instrumentu, ar ko Komisijas norādīto personu vai personas pilnvaro parakstīt nolīgumu, ņemot vērā tā noslēgšanu.

3. pants

Ar šo tiek apstiprināti paziņojumi, kas sniedzami Savienības vārdā saistībā ar nolīguma parakstīšanu.

Paziņojumu teksti ir iekļauti Paziņojumu protokolā, kas pievienots šim lēmumam kā II pielikums.

4. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*